

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Кафедра менеджменту

СЕРЕДА ІВАННА ВАСИЛІВНА
УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА
(НА МАТЕРІАЛАХ ***)**

Спеціальність 073 Менеджмент
Освітньо-професійна програма Менеджмент
Робота на здобуття першого (бакалаврського) рівня

Науковий керівник:
БУНЯК НАДІЯ МИХАЙЛІВНА,
кандидат економічних наук, доцент

РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАХИСТУ

Протокол № 16

засідання кафедри менеджменту

від 23 травня 2024 р.

Завідувач кафедри

_____ Наталія ХОМЮК

ЛУЦЬК 2024

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту
Освітній рівень перший (бакалаврський)
Спеціальність 073 Менеджмент
Освітньо-професійна програма Менеджмент

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри менеджменту

Наталія ХОМЮК

25.09.2023 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧУ ОСВІТИ СЕРЕДІ ІВАННІ ВАСИЛІВНІ

1. Тема роботи: Управління фінансовими результатами підприємства (на матеріалах *****).

2. Керівник роботи: Буняк Надія Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент.

3. Термін подання здобувачем роботи: 23.05.2024 р.

4. Мета та завдання кваліфікаційної роботи.

Метою кваліфікаційної роботи є розробка теоретико-методичних засад і прикладних рекомендацій щодо управління фінансовими результатами підприємства.

Для досягнення цієї мети у роботі поставлено такі *завдання*: розглянути фінансові результати діяльності підприємства як об'єкт управління; охарактеризувати особливості управління фінансовими результатами підприємства; проаналізувати методичні підходи до оцінки ефективності управління фінансовими результатами підприємства; дати загальну характеристику ***** та основним показникам його діяльності; проаналізувати фінансові результати діяльності підприємства та чинники, що на них впливають; провести оцінку ефективності управління фінансовими результатами *****.

Об'єктом дослідження є процес формування фінансової стратегії *****.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та прикладні засади формування фінансової стратегії підприємства.

5. Дата видачі завдання: 25.09.2023 р.

6. КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Терміни виконання етапів роботи	Примітка
1.	Підготовчий: вибір, затвердження теми кваліфікаційної роботи, складання індивідуального плану-графіка дослідження	до 25.09.2023 р.	<i>виконано</i>
2.	Основний		
2.1.	Виконання теоретико-методологічного розділу	до 22.12.2023 р.	<i>виконано</i>
2.2.	Виконання дослідницько-аналітичного розділу	до 30.04.2024 р.	<i>виконано</i>
2.3.	Формування висновків та пропозицій	до 10.05.2024 р.	<i>виконано</i>
3.	Оформлювальний: оформлення рукопису та перевірка керівником	до 17.05.2024 р.	<i>виконано</i>
4.	Підсумковий		
4.1.	Отримання висновку керівника про готовність кваліфікаційної роботи; проведення попереднього захисту на кафедрі, отримання рекомендації випускової кафедри про допуск до захисту	до 23.05.2024 р.	<i>виконано</i>
4.2.	Отримання рецензії на кваліфікаційну роботу, подання роботи до ЕК	до 05.06.2024 р.	<i>виконано</i>

Здобувач освіти		Іванна СЕРЕДА
Керівник роботи		Надія БУНЯК

АНОТАЦІЯ

Середа І. В. Управління фінансовими результатами підприємства (на матеріалах *****). – На правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня Бакалавр за спеціальністю 073 Менеджмент освітньо-професійної програми Менеджмент. Волинський національний університет імені Лесі Українки, Луцьк, 2024.

У кваліфікаційній роботі викладено основи управління фінансовими результатами діяльності підприємства. Визначено сутність фінансових результатів діяльності підприємства як об'єкта управління. Встановлено особливості управління фінансовими результатами підприємства. Визначено методичні підходи до оцінки ефективності управління фінансовими результатами підприємства. Здійснено аналіз основних показників діяльності та фінансових результатів ***** та чинників, що на них впливають. Проведено оцінку ефективності управління фінансовими результатами підприємства. Розроблено пропозиції щодо підвищення ефективності управління фінансовими результатами *****.

Ключові слова: фінансові результати, управління, фінансова діяльність, прибуток, збиток.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	8
1.1. Фінансові результати діяльності підприємства як об'єкт управління	8
1.2. Особливості управління фінансовими результатами підприємства	13
1.3. Методичні підходи до оцінки ефективності управління фінансовими результатами підприємства	19
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ *****	23
2.1. Загальна характеристика ***** та основних показників його діяльності	23
2.2. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства та чинників, що на них впливають	29
2.3. Оцінка ефективності управління фінансовими результатами *****	36
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	48
ДОДАТКИ	51

ВСТУП

Актуальність теми. Фінансова діяльність підприємств в умовах невизначеності, обумовленої воєнним станом, насамперед орієнтована на забезпечення регулярного надходження, ефективного розподілу та використання фінансових ресурсів, дотримання розрахункової дисципліни, оптимізацію структури капіталу, а також досягнення фінансової стійкості. Ефективність функціонування будь-якого суб'єкта господарювання визначається його фінансовими результатами. Водночас швидка зміна бізнес-середовища провадження діяльності, погіршення соціально-економічної ситуації в країні, ускладнення логістики обумовлюють необхідність трансформації підходів до управління ними.

Питанням управління фінансовими результатами присвятили свої дослідження багато вітчизняних вчених, зокрема Білий М.М., Вороніна О.О., Левицька О.О., Лесюк А.С., Мілевська О.М., Стаднюк Т.С., Ткаченко Т.П., Тульчинська С.О. та ін.

Незважаючи на численність напрацювань у цій сфері, актуальними залишаються питання забезпечення прибуткової діяльності суб'єктів господарювання в умовах погіршення соціально-економічної ситуації в країні.

Мета та завдання роботи. Метою роботи є розробка теоретико-методичних засад і прикладних рекомендацій щодо управління фінансовими результатами підприємства.

Досягнення мети дослідження зумовило необхідність розв'язання таких основних завдань:

- розглянути фінансові результати діяльності підприємства як об'єкт управління;
- охарактеризувати особливості управління фінансовими результатами підприємства;
- проаналізувати методичні підходи до оцінки ефективності управління фінансовими результатами підприємства;

- дати загальну характеристику ***** та основним показникам його діяльності;
- проаналізувати фінансові результати діяльності підприємства та чинники, що на них впливають;
- провести оцінку ефективності управління фінансовими результатами *****.

Об'єктом є процес управління фінансовими результатами *****.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та прикладні засади управління фінансовими результатами підприємства.

Методи дослідження. У процесі дослідження було використано такі методи: аналіз, синтез й формалізація – для визначення основних характеристик фінансових результатів як об'єктів управління; системно-структурний аналіз – для розкриття особливостей управління фінансовими результатами підприємства; логічного узагальнення – для розробки методичних підходів до аналізу фінансових результатів та оцінки ефективності управління фінансовими результатами підприємства, економіко-статистичний – для аналізу та оцінки ефективності управління фінансовими результатами підприємства; наукового узагальнення – для розробки пропозицій щодо підвищення ефективності управління фінансовими результатами підприємства.

Практичне значення одержаних результатів. Робота містить науково-обґрунтовані теоретичні та методичні положення, висновки й пропозиції щодо управління фінансовими результатами підприємства, які можуть бути використані вітчизняними суб'єктами господарювання з метою покращення своєї фінансової стійкості в поточному періоді та в довгостроковій перспективі.

Апробація результатів роботи. Основні результати дослідження обговорено й схвалено на XIX Міжнародній науково-практичній конференції «Аспекти стабільного розвитку економіки» (м. Умань, 2024 р.).

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Фінансові результати діяльності підприємства як об'єкт управління

Діяльність будь-якого підприємства пов'язана з отриманням фінансового результату, який є не лише визначальним індикатором результативності його функціонування та успішності прийнятих управлінських рішень, основним джерелом фінансування діяльності, але й ключовим фактором, що розкриває зміст прийнятих стратегічних рішень та ефективність використання ресурсів.

Розглянемо детальніше підходи до трактування сутності поняття «фінансовий результат» різними вченими (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Авторські підходи до трактування сутності терміну «фінансовий результат»

Автори, джерело	Визначення
Вороніна О. О. [4, с. 6]	результат економічних відносин підприємства, що відображає значущість і сталість його розвитку (з погляду отриманого доходу), впливовість на його фінансово-господарську діяльність чинників зовнішнього середовища (з погляду структури та обсягів витрат) і кількісно узагальнюється у вигляді прибутків (збитків), зміни власного капіталу, його окремих складових частин
Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Партич Г. О. [9, с. 110]	різниця між доходами та витратами підприємства чи його окремого підрозділу за певний час; приріст чи зменшення вартості власного капіталу підприємства внаслідок діяльності у звітному періоді
Мочерний С. В. [16, с. 497]	прибутки або збитки, отримані від підприємницької діяльності юридичними чи фізичними особами за певний період (місяць, квартал, півріччя, рік)
Пантелєєв В. П., Сніжко О. С. [20, с. 184]	прибуток (збиток) від конкретного виду діяльності (виробничої, надання послуг або торгової), який визначається як алгебраїчна сума валового прибутку (збитку), інших операційних доходів, адміністративних витрат та витрат на збут відповідного виду діяльності та інших операційних витрат
Фірман Н. Я., Вашків О. П. [29, с. 163]	підсумок діяльності підприємства, пов'язаний із виробництвом та реалізацією продукції (наданням послуг, виконанням робіт) і водночас виступає необхідною передумовою його подальшої господарської діяльності

Примітка. Систематизовано автором.

На нашу думку, фінансовий результат – це показник ефективності діяльності підприємства; прибуток або збиток, отриманий ним за певний період часу, який визначається як різниця між доходами від певної діяльності та витратами на її здійснення.

Заразом варто зазначити, що фінансовий результат:

- форма доходу суб'єкта господарської діяльності, що здійснює певний вид комерційної діяльності та вклав свій капітал з метою досягнення певного комерційного успіху;

- не є гарантованим доходом суб'єкта господарювання, що вклав свій капітал у певний вид бізнесу; прибуток є певною мірою і платою за ризик провадження підприємницької діяльності;

- залишковий показник, що є різницею між сукупним доходом і сукупними витратами в процесі провадження певного виду діяльності;

- вартісний показник, вираженим у грошовій формі [21].

Фінансовий результат діяльності підприємства може бути відображено у двох основних формах – прибуток і збиток (рис. 1.1).

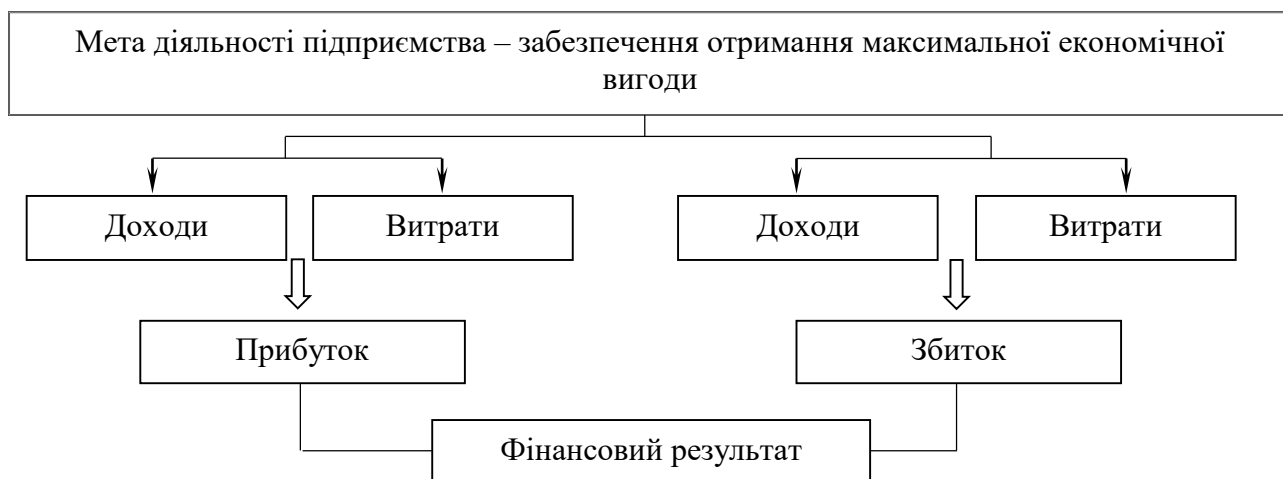

Рис. 1.1. Форми фінансового результату підприємства

Примітка. Побудовано автором на основі [25, с. 185].

Фінансові результати підприємства є ключовими показниками його ефективності, які можуть бути відображені у різних формах, віддзеркалюючи різноманітні аспекти фінансової діяльності. Класифікація фінансових

результатів діяльності підприємства представлена в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Класифікація фінансових результатів

Критерії класифікації	Види фінансових результатів
1. За характером отриманого ефекту	Позитивний / негативний результат
2. Залежно від джерела формування	Від реалізації; від володіння активами; від зміни цін
3. В залежності від підрозділу формування	За центрами відповідальності
4. За періодами	Минулого/звітнього періоду
5. За особливостями складання звітності	Валовий прибуток; фінансовий результат від операційної діяльності; до оподаткування; прибуток від припиненої діяльності після оподаткування; чистий фінансовий результат; сукупний дохід
6. За методикою розрахунку	Валовий, чистий, маржинальний
7. За ступенем досягнення плану	Недоотриманий; плановий; надлишковий
8. За оподаткуванням	Оподатковуваний; звільнений від оподаткування
9. За способом застосування використання	Нерозподілений; розподілений (спожитий)

Примітка. Побудовано автором на основі [2, с. 237].

Варто зазначити, що в бухгалтерському обліку використовується інший підхід до класифікації фінансових результатів як об'єктів обліку (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Класифікація фінансових результатів як об'єктів обліку

Класифікаційна ознака	Основні види фінансових результатів
1	2
За однорідністю господарських операцій підприємства	1. Прибуток/збиток від операційної діяльності: – від основної; – від – іншої операційної. 2. Прибуток/збиток від іншої діяльності: – від інвестиційної; – від фінансової. 3. Прибуток/збиток від надзвичайної діяльності. 4. Відстрочений податок на прибуток.
За показниками фінансової звітності	1. Валовий прибуток/збиток. 2. Фінансові результати від операційної діяльності. 3. Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування. 4. Фінансові результати від звичайної діяльності. 5. Поточний податок на прибуток. 6. Відстрочені податкові активи. 7. Відстрочені податкові зобов'язання. 8. Чистий прибуток/збиток.

Продовження таблиці 1.3

1	2
За звітним періодом формування показників	1. Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) попередніх звітних періодів. 2. Чистий прибуток/збиток звітного періоду. 3. Доходи і витрати майбутніх періодів.
За розподілом прибутку у звітному періоді	1. Капіталізований прибуток. 2. Прибуток, вилучений з обороту.
За елементами, які регулюють розмір кінцевого фінансового результату	1. Доходи майбутніх періодів. 2. Витрати майбутніх періодів. 3. Забезпечення і резерви. 4. Відстрочені податкові активи. 5. Відстрочені податкові зобов'язання.
За способами розкриття додаткової інформації	1. Прибуток/збиток як результат подій після дати балансу. 2. Умовний прибуток/збиток. 3. Чистий прибуток/збиток на одну акцію.
За елементами, які встановлюють взаємозв'язок між бухгалтерським та податковим обліком	1. Об'єкт оподаткування від усіх видів діяльності (прибуток/збиток). 2. Витрати (дохід) з податку на прибуток. 3. Поточний податок на прибуток. 4. Відстрочені податкові активи. 5. Відстрочені податкові зобов'язання.

Примітка. Побудовано автором на основі [13, с. 219].

Зазначена систематизація не лише дозволяє належним чином структурувати інформацію, що надходить, але й служить основою для проведення аналізу, планування та контролю.

Водночас фінансові результати підприємства можуть бути оцінені його керівництвом з різним ступенем деталізації залежно від наявної інформації, програмного та технічного забезпечення.

Порядок формування фінансових результатів малого підприємства представлено на рис. 1.2.

Основники складовими частинами фінансового результату підприємства є:

- чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, послуг);
- валовий прибуток (збиток);
- фінансові результати від операційної діяльності;
- фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування;
- фінансові результати від звичайної діяльності;

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)
+
Інші операційні доходи та інші доходи
-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), інші операційні витрати та інші витрати
=
Фінансовий результат до оподаткування
-
Податок на прибуток (збиток)
=
Чистий прибуток (збиток)

Рис. 1.2. Порядок формування фінансових результатів малого підприємства

Примітка. Систематизовано автором.

- фінансові результати від надзвичайної діяльності;
- чистий прибуток (збиток) [23, с. 388].

Основним позитивним фінансовим результатом діяльності підприємства є прибуток, який в умовах ринкової економіки є:

- головною метою провадження діяльності;
- джерелом розвитку та зростання ринкової вартості підприємства;
- критерієм ефективності операційної діяльності;
- захисним механізмом, що оберігає від загрози банкрутства.

Прибуток – це найважливіша фінансова категорія, що відображає позитивний фінансовий результат господарської діяльності підприємства, характеризує ефективність виробництва і в кінцевому рахунку свідчить про обсяг і якість виробленої продукції, стан продуктивності праці, рівень собівартості. Одночасно він є передумовою забезпечення фінансової безпеки та інтенсифікації виробництва.

Безпосередній вплив на величину фінансових результатів підприємства здійснюють як внутрішні, так і зовнішні чинники. Зокрема:

– внутрішні чинники: рівень кваліфікації кадрів; політика ціноутворення; якість менеджменту; обсяг та якість реалізованої продукції; технічний стан виробничих фондів;

– зовнішні чинники: система оподаткування, порушення платіжної дисципліни з боку партнерів; ціни на сировину та матеріали; соціально-демографічна ситуація; норми амортизації тощо [1, с. 1294; 10].

Фінансовий результат є одним з ключових показників діяльності підприємства, він інтегрує всю фінансову діяльність підприємства, характеризує рівень зростання його власного капіталу, ділової репутації та вартості на ринку [29, с. 167]. Одержання прибутку є основною метою діяльності будь-якого підприємства, оскільки саме він є рушієм його подальшого розвитку [22].

Отже, ефективність функціонування підприємства визначаються його фінансовими результатами, які виступають основним об'єктом управління. Його фінансова діяльність насамперед орієнтована на забезпечення регулярного надходження, ефективного розподілу та використання фінансових ресурсів.

1.2. Особливості управління фінансовими результатами підприємства

Дієве управління фінансовими результатами є важливою складовою успішного функціонування будь-якого підприємства. Воно дозволяє ефективно використовувати ресурси, приймати обґрунтовані стратегічні рішення та забезпечувати фінансову стійкість.

Глибоке розуміння фундаментальних положень економічного життя, зокрема фінансових результатів, є визначальним чинником забезпечення ефективного управління різними суб'єктами господарювання. Різноманітність аспектів, що їх визначають, створює основу для розробки обґрунтованих управлінських рішень. Керівництво процесом регулярного надходження, ефективного розподілу та використання фінансових ресурсів є важливою складовою загального управління підприємством, оскільки створює передумови

для його сталого розвитку та конкурентоспроможності.

Результативне управління фінансовими результатами вимагає використання системного підходу, що характеризує цей процес як складну багаторівневу систему, що включає такі підсистеми, як планування фінансових результатів, їх аналіз, прогнозування та контроль за фактичними даними [26].

Управління фінансовими результатами підприємства варто розглядати як:

– сукупність принципів, методів, технологій прийняття та реалізації управлінських рішень щодо всіх аспектів його планування, формування, розподілу й використання з метою забезпечення стійкого розвитку;

– важливу складову загальної системи управління підприємством, яка забезпечує ефективність всіх сфер його діяльності [3].

Загалом управління фінансовими результатами передбачає систематичний вплив на фінансові показники підприємства за допомогою спеціальної системи методів, таких як аналіз, прогнозування, планування, організація, мотивація та контроль, з метою досягнення запланованого рівня прибутку, збалансованого руху грошових потоків та максимізації ринкової вартості підприємства.

Його ефективність залежить від організації управлінської роботи на підприємстві [5].

Управління фінансовими результатами підприємства є складним та важливим аспектом стратегічного управління. Особливості цього процесу визначаються не лише необхідністю визначення фінансового стану, але й розкриттям глибокого контексту прийнятих стратегічних рішень та ефективності використання ресурсів. Їх детальне вивчення дозволяє розробити ефективну систему управління, яка враховувала б усі аспекти фінансової діяльності підприємства й сприяла б його стійкому розвитку та конкурентоспроможності.

Головною метою управління фінансовими результатами підприємства є максимізація ринкової вартості підприємства шляхом забезпечення максимальної суми чистого прибутку та стабільності його формування у часі, ефективного розподілу та використання фінансових ресурсів (рис. 1.3).

Основними завданнями управління фінансовими результатами, які

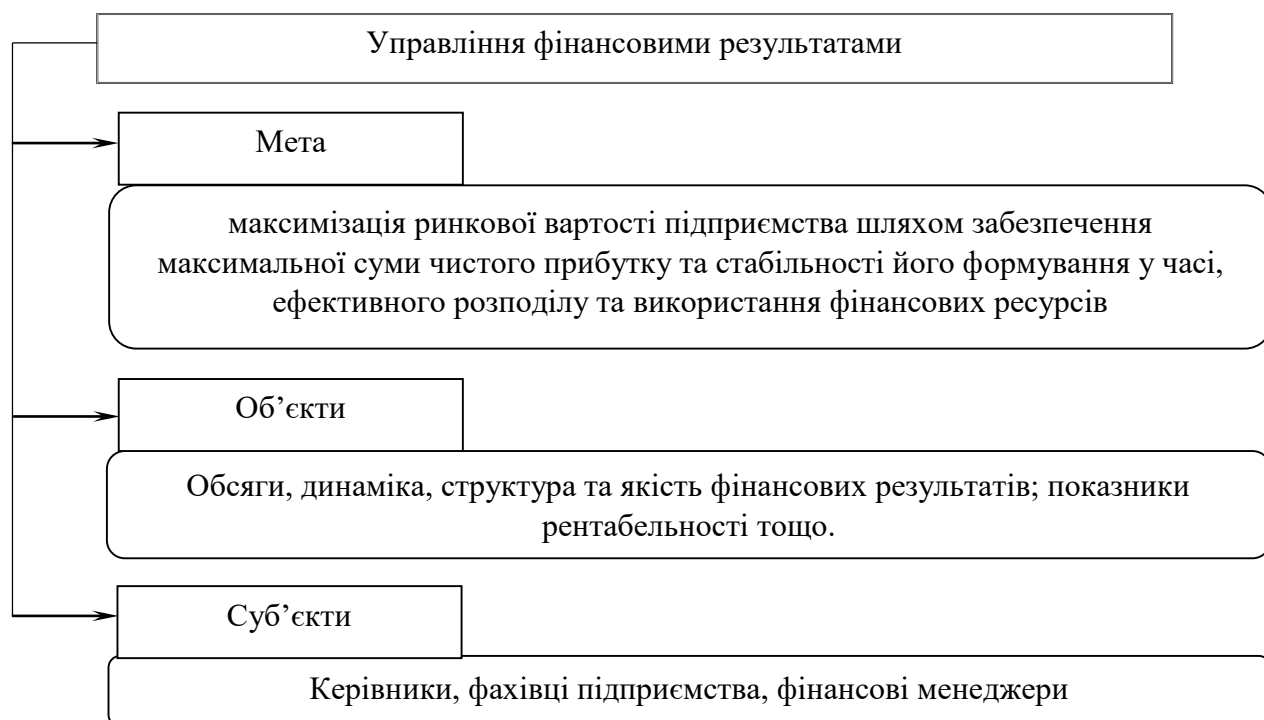

Рис. 1.3. Мета, об'єкти та суб'єкти управління фінансовими результатами

Примітка. Систематизовано автором

спрямовані на досягнення його основної мети, є:

- оцінка зміни абсолютних показників фінансових результатів, таких як прибуток і рентабельність;
- визначення впливу окремих факторів на фінансові результати, зокрема на прибуток, рентабельність, грошові потоки та вартість підприємства;
- виявлення та оцінка можливих можливостей для підвищення фінансових результатів;
- розробка заходів щодо використання виявлених можливостей для покращення фінансових результатів [6].

Управління фінансовими результатами передбачає вивчення та використання факторів, які мають найбільший вплив на економічні та фінансові результати діяльності підприємства. Саме прийняття та реалізація рішень сприяють збільшенню доходів, з одного боку, та зменшенню витрат, з іншого.

Врахування етапів управління фінансовими результатами підприємства сприяє систематизації та оптимізації фінансових процесів, забезпечуючи більшу

прозорість та контроль діяльності. Поетапне управління дозволяє йому адаптуватися до змін у ринкових умовах та швидше реагувати на фінансові виклики, а також стабільно розвиватися та утримувати конкурентні позиції.

Процес управління фінансовим результатом діяльності підприємства представлено на рис. 1.4.

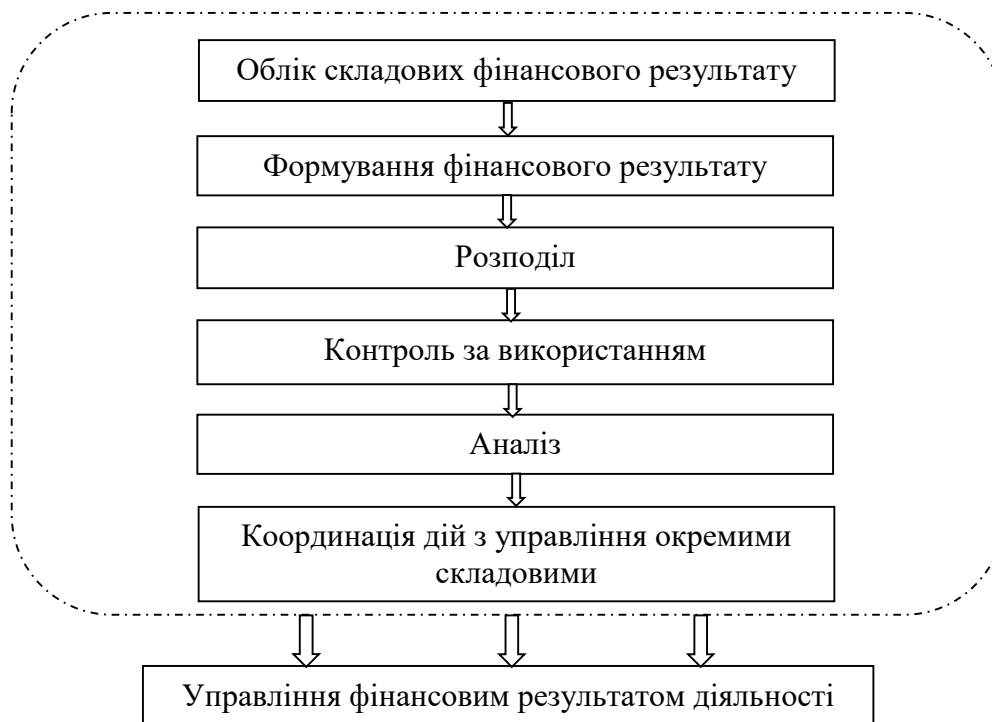

Рис. 1.4. Процес управління фінансовим результатом діяльності підприємства

Примітка. Побудовано автором на основі [17, с. 95].

Заразом варто зазначити, що механізм управління фінансовими результатами є унікальним для кожного суб'єкта господарювання, що обумовлено насамперед необхідністю врахування особливостей його діяльності та ринкового середовища функціонування [5]. Структура механізму управління фінансовими результатами наведена на рис. 1.5.

Дії, що реалізуються в рамках цього механізму, мають характер управлінських рішень і підготовки необхідної інформації для їх прийняття, зокрема у сфері управління фінансовими результатами. В рамках цього процесу здійснюються такі кроки: аналіз та моніторинг зовнішнього середовища; розробка стратегії підприємства; підготовка аналітичної інформації, на базі якої

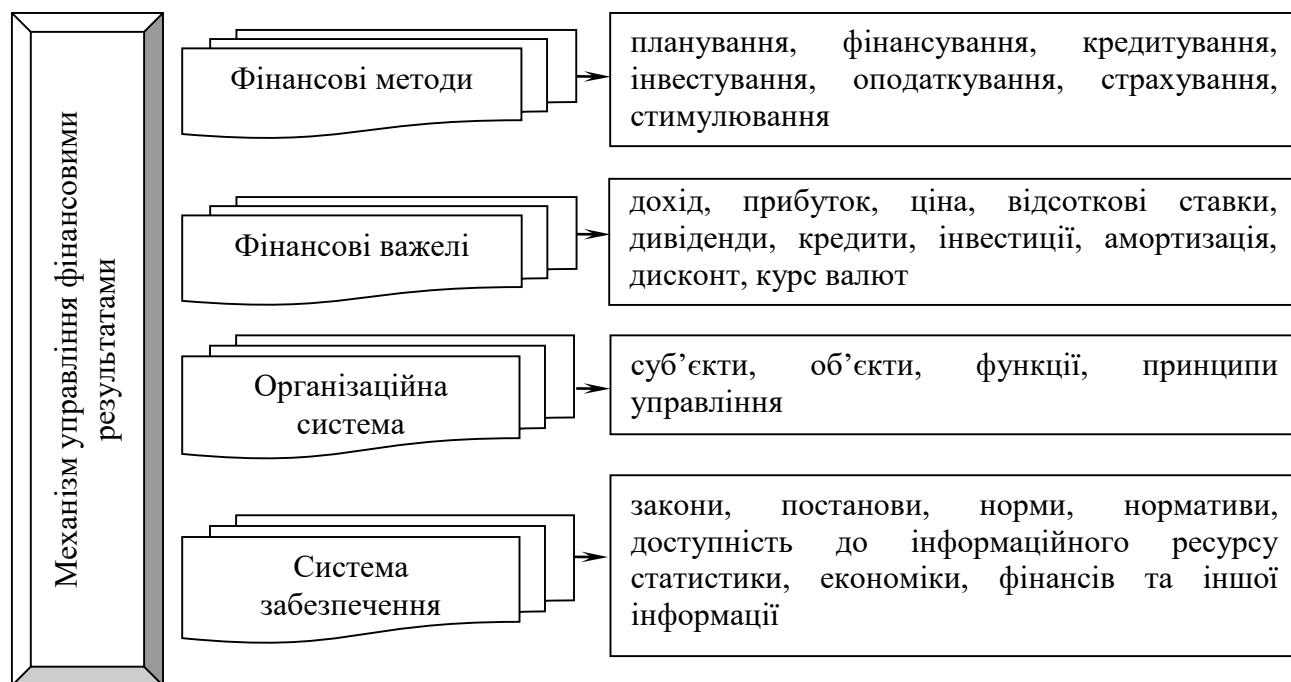

Рис. 1.5. Складові механізму управління фінансовими результатами підприємства

Примітка. Узагальнено автором на основі [8].

приймаються рішення з управління фінансовими результатами; саме прийняття відповідних рішень; і аналіз та внесення коригувань у випадку потреби.

На рис. 1.6 наведено адаптивний фінансовий механізм управління фінансовими результатами підприємства. Основу якого становлять:

- фінансове забезпечення, яке полягає у визначенні джерел, форм та методів забезпечення і ефективного використання фінансових ресурсів;
- нормативно-правове забезпечення, що включає в себе норми фінансового права, що відображаються у законодавчих актах, інструкціях та методичних рекомендаціях, розроблених органами управління;
- інформаційне забезпечення охоплює як інформацію, яка відображена у статистичній, фінансовій і внутрішній звітності підприємств, так і інформацію про зміни, що відбуваються у зовнішньому середовищі [11, с.59].

Фінансовими важелями механізму управління фінансовими результатами підприємств є податкова, інноваційна, інвестиційна, дивідендна і кредитна політика.

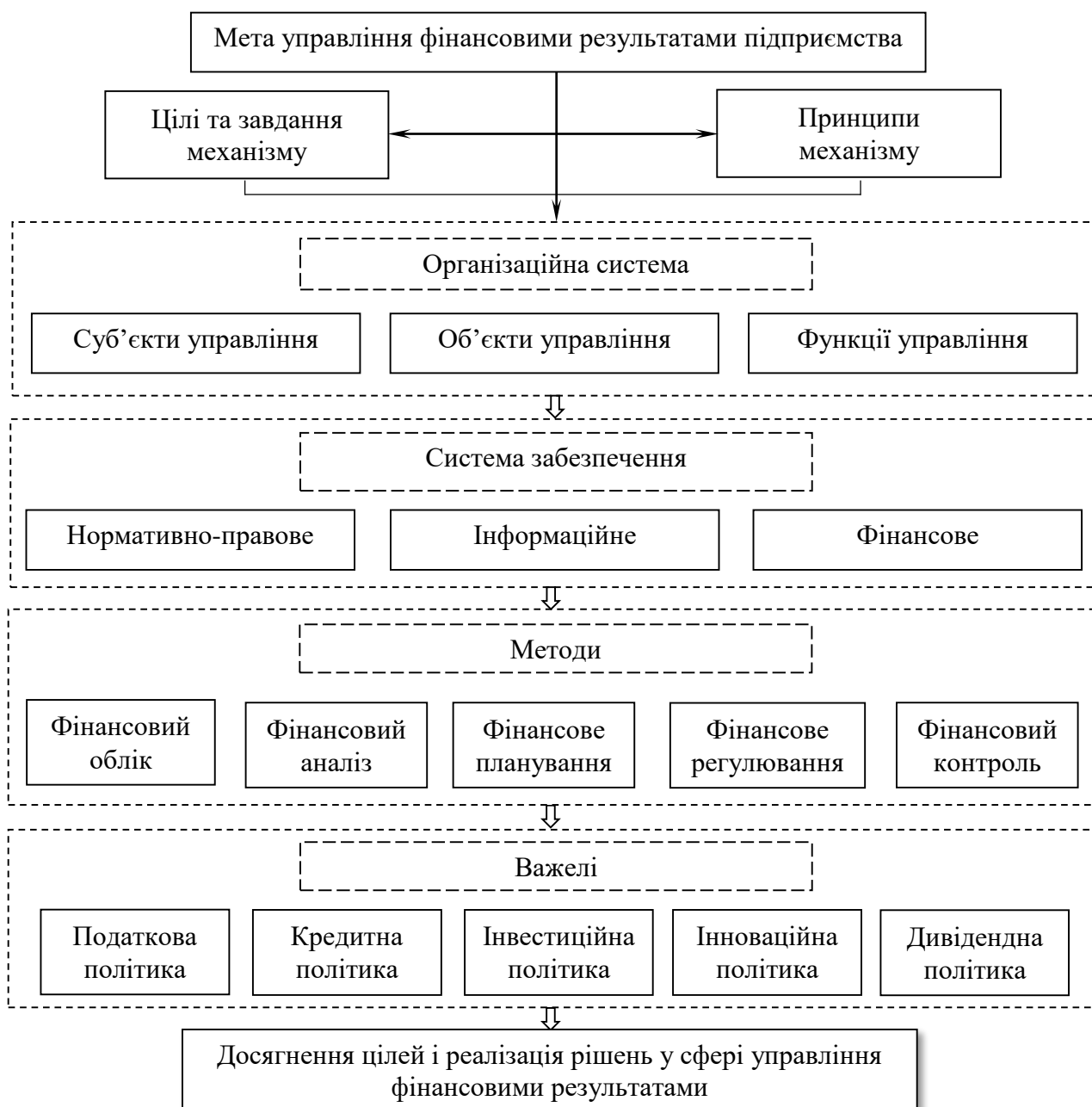

Рис. 1.6. Механізм управління фінансовими результатами підприємства

Примітка. Систематизовано автором.

Отже, управління фінансовими результатами є важливою складовою загальної системи управління суб'єкта господарювання. Його ефективність залежить від структурної наповненості всіма необхідними елементами взаємопов'язаних підсистем, забезпечують дієвість загальної системи управління соціальними, економічними та екологічними результатами діяльності підприємства.

1.3. Методичні підходи до оцінки ефективності управління фінансовими результатами підприємства

Фінансова діяльність підприємств орієнтована на забезпечення регулярного надходження, ефективного розподілу та використання фінансових ресурсів, дотримання розрахункової дисципліни, оптимізацію структури капіталу, а також досягнення фінансової стійкості. Водночас одним з найбільш важких завдань, що стоїть перед їх керівництвом є забезпечення оптимального управління фінансовими результатами.

Оцінка ефективності управління фінансовими результатами підприємства є важливою передумовою його успішного розвитку та конкурентоспроможності. Методичні підходи до такої оцінки відіграють значну роль у розумінні та аналізі фінансової діяльності підприємства. Вони надають можливість не лише оцінити поточний стан управління фінансами, але й визначити оптимальні стратегії для подальшого розвитку та досягнення поставлених цілей.

Ключовими компонентами цих методологічних основ є аналіз фінансових звітів, стратегічне планування, ефективне управління витратами, орієнтація на управління ризиками, постійний моніторинг та інноваційний підхід. Практичне застосування яких допомагає підприємствам не лише забезпечити фінансову стійкість, але й реалізувати свій потенціал для стабільного та ефективного розвитку. Важливою передумовою ефективного управління фінансовими результатами є розуміння їхньої залежності від обсягу діяльності, доходів та витрат [18].

Основними джерелами інформації аналізу фінансових результатів підприємства є дані бухгалтерського обліку та бухгалтерської (фінансової) звітності.

У сучасних наукових працях, присвячених проблемам фінансового менеджменту, зустрічаються різноманітні методики аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Дослідження яких показало, що більшість науковців їх аналітичну оцінку проводять за такими напрямками, як: оцінка рівня,

динаміки та структури фінансових результатів і показників, які їх формують, тобто доходів і витрат; аналіз фінансового результату від операційної діяльності, яка є основною для підприємства; визначення впливу основних факторів на формування фінансового результату суб'єкта господарювання та аналіз показників рентабельності (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

Методичні підходи до аналізу фінансових результатів підприємств

Автор, джерело	Напрями аналізу
Фесенко В.В., Воронцова Л.А. [28]	- вертикальний аналіз, - горизонтальний аналіз, - факторний аналіз, - СVP-аналіз, - коефіцієнтний аналіз.
Мілевська О.М. [19]	- вертикальний аналіз, - горизонтальний аналіз, - трендовий аналіз, - факторний аналіз
Стаднюк Т.С. [24, с.131]	- аналіз прибутку, - аналіз грошових потоків, - аналіз рентабельності
Литвин Б.М., Стельмах М.В. [15, С. 37-80]	- оцінка динаміки й складу фінансових результатів; - факторний аналіз прибутку від операційної діяльності; - аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу виробництва та прибутку; - аналіз рентабельності підприємства.
Купріна Н.М., Апостолов К.В. [12, с. 54]	- аналіз складу, динаміки та структури фінансових результатів; - аналіз формування та динаміки фінансових результатів підприємства від основної операційної діяльності; - детальний аналіз формування, динаміки та структури фінансових результатів від іншої операційної діяльності; - аналіз формування чистого прибутку; - аналіз рентабельності виробництва.

Примітка. Систематизовано автором

Узагальнюючи наведені методичні підходи, варто зазначити, що аналіз фінансових результатів передбачає:

- горизонтальний аналіз – аналіз окремих абсолютних і відносних показників у динаміці протягом кількох років;
- вертикальний аналіз – визначення відносної ваги окремих показників у їх загальному обсязі;
- трендовий аналіз – дослідження темпів зростання (або зменшення) показників протягом певного періоду часу;

– факторний аналіз – оцінка впливу факторів на величину результативних показників.

Розглянемо їх детальніше. Горизонтальний аналіз вивчає зміну показників протягом досліджуваного періоду. Вертикальний аналіз передбачає міжгосподарські порівняння, якщо існують значні різниці в обсягах використовуваних ресурсів, обсягах продажів, кількості працівників та інших показниках. Використання відносних показників допомагає згладити негативний вплив інфляційних процесів, які часом значно викривлюють фінансові показники та порушують умови порівнянності даних при їх аналізі в динаміці.

Аналіз трендів фінансових результатів надає можливість: встановити середній рівень фінансового результату за 5-10 років, враховуючи при цьому нестабільні фактори; виявити мінімальні (максимальні) значення фінансового результату за кілька років; побудувати тренд фінансового результату, що включає ключові ознаки діяльності підприємства (циклічний, з тенденцією зростання або спаду).

Щодо факторного аналізу, основними комплексними показниками, що визначають збільшення величини доходу (виручки) від реалізації, є зміна обсягу, собівартості, рівня цін, структури та асортименту продукції.

У практичній діяльності найчастіше застосовується методика, що поєднує горизонтальний аналіз з трендовим.

Оцінка фінансових результатів є інструментом, призначеним для визначення, наскільки ефективно підприємство може досягти своїх поставлених цілей у різних аспектах [14, с. 68]. Вона також сприяє максимізації прибутку при мінімізації ризиків у процесі ухвалення фінансових рішень.

Управління фінансовими результатами підприємства включає в себе розгляд як негативних, так і позитивних чинників, що впливають на його фінансову стійкість та успішність. Величина фінансових результатів безпосередньо залежить від ефективності фінансово-господарської діяльності та сфери функціонування підприємства, установлених законодавством умови їх обліку [27].

Оцінка ефективності управління фінансовими результатами підприємства здійснюється за показниками: ліквідності, що характеризують можливість підприємства покрити зобов'язання, фінансової стійкості, що характеризують ступінь залежності підприємства від зовнішніх залучених коштів, ділової активності, що характеризують швидкість обертання фінансових ресурсів, й дають змогу зробити висновки про загальну ефективність функціонування підприємства, рентабельності, що характеризують рівень ефективності інвестованих у підприємство коштів та їх раціональне використання [7, с. 107].

Пропонуємо для оцінки ефективності управління фінансовими результатами підприємства використати індикатори, наведені в додаток А.

Приведені індикатори дозволяють оцінити фінансовий стан підприємства, а також ефективність управління його фінансовими результатами. Водночас, на нашу думку, таку оцінку доцільно проводити з використанням моделей визначення ймовірності банкрутства підприємства.

Отже, лише на основі всебічної та ретельної оцінки за зазначеним комплексом показників, можна не тільки здійснити в оцінку ефективності управління фінансовими результатами підприємства, але й визначити «вузькі місця», усунувши які можна значно їх підвищити.

РОЗДІЛ 2
АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ
РЕЗУЛЬТАТАМИ *****

2.1. Загальна характеристика ***** та основних показників його діяльності

***** * ***** ***** спеціалізується на виробництві та реалізації широкого асортименту якісних м'ясних виробів, характеризується високою стандартизацією та дотриманням сучасних технологічних стандартів у виробництві. Підприємство активно впроваджує нові технології для виробництва конкурентоздатної продукції, прагне задовольняти потреби ринку, пропонуючи своїм споживачам м'ясні вироби з найкращими смаковими якостями.

***** * ***** ***** (*****)
функціонує за юридичною адресою ***** , ***** ,
***** ***** ***** , **.* ***** , **.*

Код ЄДРПОУ: *****.

Дата реєстрації: 11.06.2007 р.

Форма власності: колективна.

Розмір статутного капіталу: 225000 млн. грн.

Керівник: ***** *****.

Основний вид діяльності *****: **.* *****.

Інші види діяльності: діяльність посередників у торгівлі сільськогосподарською сировиною, живими тваринами, текстильною сировиною та напівфабрикатами; оптова торгівля шкірсировиною, шкурами та шкірою, м'ясом і м'ясними продуктами; роздрібна торгівля м'ясом і м'ясними продуктами в спеціалізованих магазинах; вантажний автомобільний транспорт.

Мета діяльності підприємства – отримання прибутку шляхом забезпечення

високого рівня конкурентоспроможності продукції.

Місія ***** – виробництво найвищої якості м'ясних продуктів, забезпечуючи смачні, безпечні та харчово цінні продукти, що задовольняють запити споживачів.

Керівництво підприємства приділяє значну увагу забезпеченню сталого розвитку та оптимізації власної сировинної бази, що сприяє підвищенню якості та ефективності виробництва.

Ініціативи щодо пошуку нових технологій та удосконалення виробничих процесів є важливим елементом стратегії підприємства. Завдяки високим стандартам якості та застосуванню жорсткої системи контролю за виробництвом, ***** зберігає надійність та довіру серед споживачів. Також, воно активно дотримується принципів корпоративної відповідальності, включаючи екологічні та соціальні аспекти, що сприяє його позитивному впливу на галузь та спільноту.

Підприємство визначається постійним прагненням до вдосконалення взаємодії зі споживачами та постачальниками для забезпечення високої якості та конкурентоспроможності на ринку. Що стосується взаємодії зі споживачами, то ***** на постійній основі здійснює дослідження ринку та збирає відгуки споживачів, щоб зрозуміти їх потреби, вподобання та очікування. Це дозволяє адаптувати виробництво та пропонувати продукцію, яка відповідає запитам ринку.

Крім того, підприємство забезпечує розв'язання рекламаций, надання консультацій та підтримку клієнтів. Це допомагає зберегти високий рівень задоволеності споживачів та побудувати довгострокові відносини з ними. Взаємодія з постачальниками базується на дослідженні ринку та контролі якості, дотриманні термінів поставок.

Заразом взаємодія із партнерами вимагає постійного вдосконалення і уваги до деталей. Це допомагає підприємству забезпечити високу якість продукції, задовольнити потреби клієнтів та зберегти конкурентну позицію на ринку.

Роботу персоналу на ***** регламентують: посадові інструкції,

правила внутрішнього трудового розпорядку, штатний розпис, положення про оплату праці, положення про преміювання, табель робочого часу.

Дієвість кадрової політики ***** забезпечується шляхом:

- адекватного визначення цілей підприємства та їх роз'яснення усім працівникам для забезпечення їхнього узгодження з цілями окремих підрозділів та їх керівників;

- детального моделювання «ідеальної» виробничої поведінки для всіх посадових осіб підприємства;

- координації в роботі всіх підрозділів;

- залучення керівників до участі у «привабливих» для них форматах роботи з персоналом: проведення співбесід з кандидатами, занять із професійного навчання, управління окремими проектами, що дає їм змогу придбати досвід безпосередньої участі в розробленні й застосуванні методів управління людськими ресурсами, і створити більш об'єктивне уявлення про управління персоналом.

Основними конкурентними перевагами ***** є:

- висока якість продукції: підприємство дбає про якість своєї м'ясної продукції, використовуючи сучасні технології та стандарти виробництва;

- широкий асортимент: ***** пропонує різноманіття м'ясних виробів, що задовольняє різні смакові уподобання та потреби споживачів;

- інноваційні технології: підприємство активно впроваджує нові технології в виробництві, що дозволяє йому залишатися конкурентоспроможним та відповідати вимогам ринку;

- екологічна відповідальність.

***** відноситься до малих підприємств.

Лінійна організаційна структура ***** сприяє ефективному управлінню, оскільки вона передбачає невелику кількість рівнів управління та короткі ланцюги командування. Це дозволяє приймати швидкі та обґрунтовані рішення, сприяє виконанню завдань без зайвих бюрократичних перешкод і гнучкому реагуванню на зміни в оточуючому середовищі.

Крім того, ефективна комунікація є ключовим аспектом успішного управління підприємством. Проста організаційна структура підприємства сприяє відкритій та прямій комунікації між різними підрозділами та рівнями управління. Це дозволяє швидко передавати інформацію, уникати непорозумінь та координувати дії для досягнення спільних цілей.

На ***** була успішно впроваджена електронна система документообігу з метою покращення ефективності управління та оптимізації робочих процесів. Вона дозволяє забезпечити швидко та безпечно передачу документів, сприяє ефективній комунікації та забезпечує надійне зберігання важливої інформації.

Її запровадження дозволило підприємству підвищити продуктивність роботи, зменшити час, необхідний для обробки документів, та підвищити загальну ефективність управління. Крім того, це зробило робочі процеси більш прозорими та структурованими, сприяючи поліпшенню співпраці між різними підрозділами підприємства.

Основні техніко-економічні показники діяльності ***** представимо в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Основні техніко-економічні показники ***** за 2021-2023 роки

Показники	Рік			Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, %	
	2021	2022	2023	2022-2021	2023-2022	2022/2021	2023/2022
1	2	3	4	5	6	7	8
Власний капітал, тис. грн	1251,5	215,7	801,2	-1035,8	585,5	-82,76	271,44
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн	17613,7	8495,6	10802,3	-9118,1	2306,7	-51,77	27,15
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн., тис. грн	16196,0	7393,1	8627,0	-8802,9	1233,9	-54,35	16,69
Чистий прибуток (збиток), тис. грн	244,4	-981,8	829,0	-1226,2	1810,8	-501,72	184,44
Середньооблікова чисельність працівників, ос.	13	10	11	-3	1	-23,08	10,00
Фондовіддача, тис. грн	62,5	3,37	36,8	-59,13	33,43	-94,61	991,99
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн	282,0	291,4	293,8	9,4	2,4	3,33	0,82

Продовження таблиці 2.1

1	2	3	4	5	6	7	8
Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн	6050,7	6387,0	5090,2	336,3	-1296,8	5,56	-20,30
Продуктивність праці, тис. грн / особу	1354,9	849,56	982,03	-505,34	132,47	-37,30	15,59
Рентабельність власного капіталу, %	21,64	-133,84	163,04	-155,48	296,88	x	x
Рентабельність реалізації продукції, %	1,39	-11,56	7,67	-12,95	19,23	x	x
Рентабельність господарської діяльності, %	1,51	-13,27	9,61	-14,78	22,88	x	x
Дебіторська заборгованість, тис. грн	3394,3	309,3	2660,0	-3085,0	2350,7	-90,89	760,00
Кредиторська заборгованість, тис. грн	6421,3	2985,5	5860,5	-3435,8	2875,0	-53,51	96,30

Примітка. Розраховано на основі даних фінансової звітності підприємства

Власний капітал у 2022 р. порівняно з 2021 р. зменшився на 82,8%, а у 2023 р. порівняно з 2022 р. зріс на 271,4%.

Чистий дохід від реалізації продукції у 2022 р. порівняно з 2021 р. зменшився на 51,8 %, а у 2023 р. порівняно з 2022 р. зріс на 27,2 %.

Собівартість реалізованої продукції у 2022 р. порівняно з 2021 р. зменшилась на 54,8%, а у 2023 р. порівняно з 2022 р. збільшилась на 16,7%.

Середньооблікова чисельність працівників у 2021 р. становила 13 осіб, у 2022 р. – 10 осіб, у 2023 р. – 11 осіб.

У 2021 р. на одиницю вкладених основних засобів припадало 62,5 тис. грн виручки, у 2022 р. – 3,4 тис. грн, а у 2023 р. – 36,8 тис. грн.

Продуктивність праці у 2022 р. порівняно з 2021 р. зменшилась на 48,6 %, а у 2023 р. порівняно з 2022 р. збільшилась на 90,8%.

У 2022 р. порівняно з 2021 р. відбулось значне погіршення всіх показників рентабельності ***** однак вже у 2023 році його керівництву вдалось вирішити проблеми, які виникли в діяльності підприємства та поліпшити їх значення.

Протягом аналізованого періоду дебіторська заборгованість спочатку зменшилась на 3085 тис. грн у 2022 році порівняно з 2021 роком, а потім зросла

на 2350,7 тис. грн у 2023 році порівняно з 2022 роком. Аналогічну тенденцію до змін продемонструвала й кредиторська заборгованість.

Загальний аналіз основних техніко-економічних показників ***** за 2021-2023 роки вказує на значні коливання у його виробничо-господарській діяльності.

Зменшення власного капіталу та виробничої потужності, а також продуктивності праці й ефективності використання основних засобів в 2022 році порівняно з попереднім роком було обумовлено внутрішніми проблемами в діяльності підприємства. Їх частково вдалось вирішити у 2023 році про що свідчить поліпшення більшості показників функціонування *****.

Незважаючи на це, в системі менеджменту підприємства зберігаються певні проблеми, які потребують негайного вирішення в контексті забезпечення його стабільного розвитку в майбутньому. Особливу увагу слід приділити питанням управління витратами та ефективності використання ресурсів з метою отримання бажаного прибутку.

Узагальнення результатів проведено аналізу діяльності підприємства дозволим визначити його сильні та слабкі сторони, можливості та загрози.

SWOT-аналіз ***** представлено у табл. 2.2.

Таблиця 2.2

SWOT-аналіз *****

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> - широкий асортимент товарів та послуг; - висока якість продукції; - кваліфікований персонал; - прямий доступ до якісної сировини. 	<ul style="list-style-type: none"> - невелика клієнтська база; - низький рівень довіри до підприємства (мало інформації на сайті); - відсутність маркетингової програми; - висока залежність від сировини.
Можливості	Загрози
<ul style="list-style-type: none"> - зростання економіки та підвищення доходів споживачів; - зростання попиту на продукцію підприємства; - налагодження взаємовигідних відносин з фермерськими господарствами; - впровадження екологічних ініціатив; - формування лояльності клієнтів. 	<ul style="list-style-type: none"> - низька платоспроможність населення; - жорстка конкурентна боротьба за споживача; - розвиток військових дій на території держави; - зовнішня трудова міграція працездатного населення регіону; - зміни у споживчих вподобаннях; - зростання цін на сировину; - несприятлива політико-економічна ситуація в країні.

Примітка. Побудовано автором.

Загалом для забезпечення сталого розвитку ***** важливо приділяти увагу стратегічному плануванню, оптимізації витрат та удосконаленню управлінських процесів. Аналіз і перегляд стратегій фінансового управління допоможе підприємству зміцнити конкурентні переваги на ринку та ефективно відповідати на виклики бізнес-середовища.

2.2. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства та чинників, що на них впливають

Аналіз фінансових результатів дозволяє визначити поточний стан підприємства, виявити його переваги та недоліки, а також прослідкувати тенденції його розвитку.

Оцінка ключових аспектів, таких як прибутковість, ліквідність і ділова активність, не лише сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень, але і формуванню стратегій для досягнення довгострокових цілей підприємства.

Через аналіз фінансових результатів можна ідентифікувати можливості для оптимізації витрат, підвищення прибутковості і зміцнення фінансової стійкості, що є фундаментом для сталого росту і утримання конкурентних позицій на ринку.

Він є ефективним інструментом удосконалення стратегічного управління та досягнення бажаних фінансових показників підприємства.

У табл. 2.3. відображено показники фінансових результатів *****.

Таблиця 2.3

Показники фінансових результатів *****

Показник	Рік			Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, %	
	2021	2022	2023	2022/ 2021	2023/ 2022	2022/ 2021	2023/ 2022
1	2	3	4	5	6	7	8
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	17613,7	8495,6	10802,3	-9118,1	2306,7	-51,77	27,15

Продовження таблиці 2.3

1	2	3	4	5	6	7	8
Інші операційні доходи, тис. грн	-	201,6	227,1	201,6	25,5	100,00	12,65
Інші доходи, тис. грн	-	0,3	-	0,3	-0,3	100,00	-100,00
Всього доходів, тис. грн	17613,7	8697,5	11079,4	-8916,2	2381,9	-50,62	27,39
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн	16196,0	7393,1	8627,0	-8802,9	1233,9	-54,35	16,69
Інші операційні витрати, тис. грн	-	2286,2	1441,6	2286,2	-844,6	100,00	-36,94
Інші витрати, тис. грн	1119,7	-	-	-1119,7	-	-100,00	-
Разом витрати, тис. грн	17315,7	9679,3	10068,6	-7636,4	389,3	-44,10	4,02
Фінансовий результат до оподаткування, тис. грн	298,0	-981,8	1010,8	-1279,8	1992,6	-429,46	-202,95
Податок на прибуток, тис. грн	53,6	0	181,8	-5,36	181,8	-100,00	100,00
Фінансовий результат, тис. грн.	244,4	-981,8	829,0	-1226,2	1810,8	-501,72	184,44
Коефіцієнт відношення доходів до витрат	1,0	0,9	1,1	-0,1	0,2	-10,00	22,22

Примітка. Розраховано на основі даних фінансової звітності підприємства

Відобразимо ці дані графічно (рис. 2.1).

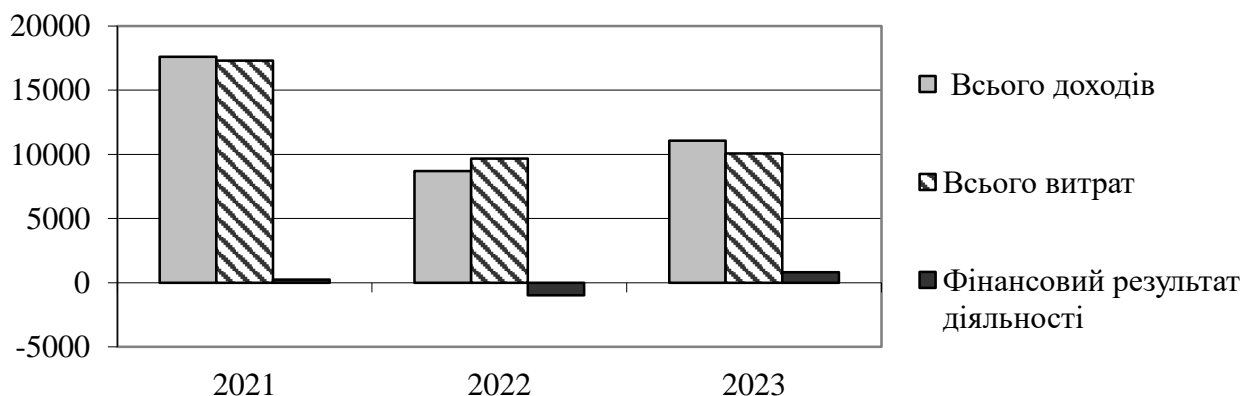

Рис. 2.1. Динаміка фінансових результатів діяльності підприємства за 2021-2023 роки, тис. грн.

Примітка. Побудовано на основі даних табл. 2.3.

Так, чистий дохід від реалізації продукції у 2022 р. порівняно з 2021 р. зменшився на 51,8 %, а у 2023 р. порівняно з 2022 р. зріс на 27,2 %.

Собівартість реалізованої продукції у 2022 р. порівняно з 2021 р. зменшилась на 54,4 %, а у 2023 р. порівняно з 2022 р. зросла на 16,7 %.

Чистий фінансовий результат у 2021 р. порівняно з 2020 р. зменшився на 429,5 %, а у 2022 р. порівняно з 2021 р. збільшився на 203,0 %.

З аналізу наведених показників видно, що підприємство зазнало значних коливань у своїй фінансовій діяльності протягом розглянутого періоду.

Спад чистого фінансового результату в 2022 році, який відбувся після значного зростання у 2021 році, свідчить про певні проблеми в діяльності підприємства, а також несприятливі умови на ринку.

Загалом, необхідно уважно аналізувати та ефективно керувати фінансовими ресурсами для забезпечення стабільного розвитку підприємства в майбутньому.

Проведемо аналіз показників фінансового стану ***** за 2021-2023 рр. (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Показники фінансового стану ***** за 2020-2023 роки

Показник	Нормативне значення	Рік		
		2021	2022	2023
1	2	3	4	5
1. Аналіз ліквідності підприємства				
1.1. Коефіцієнт покриття	>1	0,67	0,37	1,01
1.2. Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,6-0,8	0,5	0,21	0,45
1.3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	>0 збільшення	0,27	0,20	0,05
2. Аналіз платоспроможності (фінансової стійкості) підприємства				
2.1. Коефіцієнт платоспроможності	>0,5	0,59	0,42	0,06
2.2. Коефіцієнт фінансування	<1	0,34	0,85	0,06
2.3. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	>0,1	-0,23	-0,34	0,24
2.4. Коефіцієнт маневреності власного капіталу	>0 збільшення	0,54	0,45	0,02
2.5. Коефіцієнт співвідношення власних і залучених коштів	Збільшення	0,15	0,05	0,13
3. Аналіз ділової активності підприємства				
3.1. Коефіцієнт оборотності активів	Збільшення	10,36	4,00	2,01
3.2. Коефіцієнт оборотності основних засобів	Збільшення	25,12	12,35	3,30
3.3. Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Збільшення	23,18	11,76	35,60
3.4. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Збільшення	7,5	0,6	73,5
3.5. Фондовіддача	Збільшення	15,59	29,15	36,76
3.6. Строк погашення дебіторської заборгованості	Збільшення	48,00	600,00	4,89
4. Аналіз рентабельності підприємства				
4.1 Коефіцієнт рентабельності активів	>0 збільшення	0,04	-0,15	0,15

Продовження таблиці 2.4

1	2	3	4	5
4.2. Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	>0 збільшення	0,22	-1,34	1,63
4.3. Коефіцієнт реалізації продукції	Збільшення	0,01	-0,12	0,08
4.4. Коефіцієнт рентабельності господарської діяльності	Збільшення	0,02	-0,13	0,10

Примітка. Розраховано на основі даних фінансової звітності підприємства

У 2021 р. достатність ресурсів підприємства, які можуть бути використані для погашення його поточних зобов'язань становила 0,67, у 2022 р. – 0,37, у 2023 р. – 1,01.

У 2021 р. платіжні можливості підприємства щодо сплати поточних зобов'язань за умови своєчасного проведення розрахунків з дебіторами становили 0,5, у 2022 р. – 0,21, у 2023 р. – 0,45.

У 2021 р. частина боргів, що може бути сплачена негайно становила 0,27, у 2022 р. – 0,20, у 2023 р. – 0,05.

Питома вага власного капіталу в загальній сумі засобів, авансованих у його діяльність у 2022 р. порівняно з 2021 р. зменшилась на 28,8 %, а у 2023 р. порівно з 2022 р. – на 42,9 %.

У 2021 р. підприємство здатне фінансувати 0,34 частку активів за рахунок власного капіталу, у 2022 р. – 0,85, а у 2022 р. – 0,06.

У 2021 р. рівень фінансування оборотних активів за рахунок довгострокових джерел фінансових ресурсів становив -0,23, у 2022 р. - -0,34, а у 2023 р. - 0,24.

У 2021 р. в обороті перебувала 0,54 частина власного оборотного капіталу, у 2022 р. – 0,45, у 2023 р. – 0,02.

Ефективність використання підприємством усіх наявних у нього ресурсів у 2022 р. порівняно з 2021 р. зменшилась на 64,1 %, а у 2023 р. порівняно з 2023 р. – на 49,8 %.

Ефективність використання підприємством основних засобів у 2022 р. порівняно з 2021 р. зменшилась на 50,8 %, а у 2023 р. порівняно з 2022 р. – на 73,3 %.

Ефективність використання підприємством власного капіталу у 2022 р. порівняно з 2021 р. зменшилась на 49,3 %, а у 2023 р. порівняно з 2022 р. – збільшилась на 202,7 %.

Ефективність використання всього майна підприємства у 2022 р. порівняно з 2021 р. зменшилась на 71,9 %, а у 2023 р. порівняно з 2022 р. – на 33,3 %.

Ефективність використання власного капіталу підприємства у 2022 р. порівняно з 2021 р. зменшилась на 50,8 %, а у 2023 р. порівняно з 2022 р. – зросла на 643,75 %.

Зростання загального коефіцієнта ліквідності у 2022 році порівняно з 2021 роком є свідченням того, що у підприємства збільшилась реальна можливість власними оборотними засобами покрити поточні зобов'язання. У 2022 та 2023 роках значення його показника відповідало нормативному.

Так, на кожен гривню поточних зобов'язань ***** у 2021 р. припадало 0,67 грн. оборотних засобів, у 2014 р. – 0,37 грн., у 2015 р. – 1,01 грн. Таким чином, можна зробити висновок, що у 2021–2023 роках підприємство за рахунок своїх ліквідних активів могло погасити всі короткострокові зобов'язання.

Коефіцієнт швидкої ліквідності, у 2021-2023 роках знаходився поза межами нормативного значення, це є свідченням того, що ***** за рахунок наявних грошових коштів та очікуваних надходжень затрудняється погасити свої короткострокові зобов'язання.

Значення коефіцієнта абсолютної ліквідності у 2023 році збільшилось. Так, як коефіцієнт абсолютної ліквідності складав 0,05, то підприємство могло погасити лише 5% поточної заборгованості за рахунок наявних грошових коштів, тоді як у 2022 році – 20%.

Майновий стан підприємства значно погіршився у період з 2021 по 2023 роки. У 2021 році показники свідчили про відносно стабільний фінансовий стан, але вже у 2022 році спостерігалось зниження платоспроможності та збільшення залежності від позикових коштів. У 2023 році ситуація значно погіршилася, зокрема, критичне зниження коефіцієнта платоспроможності та маневреності

власного капіталу. Лише коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами покращився у 2023 році, але цього недостатньо для стабільного фінансового стану.

Підприємству необхідно терміново вжити заходів для покращення платоспроможності, зниження залежності від позикових коштів та збільшення маневреності власного капіталу.

Загальний аналіз наведених показників свідчить про значні коливання в ефективності використання ресурсів та фінансових можливостей ***** протягом розглянутого періоду.

Показники достатності ресурсів та платіжних можливостей показують непостійність фінансового стану підприємства, що може бути пов'язане з внутрішніми та зовнішніми факторами.

Важливо відзначити, що зменшення питомої ваги власного капіталу та зростання рівня фінансування оборотних активів за рахунок довгострокових джерел фінансування свідчать про можливий ризик фінансової стійкості підприємства в майбутньому.

Проте, зростання ефективності використання власного капіталу у 2023 році може бути позитивним сигналом для підприємства і вказує на можливість покращення його фінансового стану у найближчому майбутньому.

Таким чином, важливо провести детальний аналіз та прийняти належні заходи для забезпечення стабільності та розвитку підприємства.

Отже, ***** стикається з багатьма викликами, що пов'язані, насамперед, з негативними впливами зовнішнього середовища, такими як: повномасштабне вторгнення РФ, зростання рівня інфляції, курсів валют, висока конкуренція.

Але в той же час, має позитивну тенденцію до зростання основних техніко-економічних показників діяльності, що дає йому можливість для ефективного та результативного функціонування в довгостроковій перспективі.

Проведемо оцінку факторів, що впливають величину фінансових результатів діяльності ***** на основі PEST-аналізу (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

PEST-аналіз *****

Політичні	Вага	Економічні	Вага
Нестабільність політичної ситуації	0,55	Зростання інфляції	0,33
Нестабільність та суперечливість законодавства	0,22	Погіршення економічної ситуації в країні	0,33
Бюрократизація та рівень корупції	0,12	Різка зміна курсу валют	0,28
Непередбачувані дії з боку регуляторних органів	0,10	Висока вартість комерційних кредитів	0,06
<i>Разом</i>	1	<i>Разом</i>	1
Соціальні	Вага	Технологічні	Вага
Кадровий дефіцит та професійна непридатність	0,21	Низький рівень розвитку техніки та науки	0,23
Падіння рівня життя населення	0,32	Відсутність інновацій	0,26
Посилення соціальної напруженості в суспільстві	0,27	Якість роботи інформаційної системи	0,26
Погіршення демографічної ситуації в регіоні	0,20	Технології, що не відповідають сучасним вимогам	0,25
<i>Разом</i>	1	<i>Разом</i>	1

Примітка. Побудовано автором.

Отож, згідно PEST-аналізу найвагоміше на діяльність підприємства впливають такі фактори ризику, як: нестабільність політичної ситуації, високі ставки податків, зростання інфляції, падіння продуктивності праці, відсутність інновацій, якість роботи інформаційної системи.

***** стикається із значним впливом політичних та економічних факторів, особливо щодо податків та невизначеності політичної ситуації. Стратегічне керівництво повинне активно працювати над управлінням ризиками та шукати можливості для оптимізації витрат.

У сфері соціально-культурних факторів, підприємство повинно зосередитися на розвитку та підвищенні кваліфікації персоналу для забезпечення стабільності та ефективності.

Технологічна частина вказує на необхідність інновацій та оновлення технологічної інфраструктури для підтримки конкурентоспроможності підприємства.

Зменшення впливу негативних факторів на фінансові результати ***** може бути досягнуте шляхом впровадження ряду заходів, таких

як активне управління ризиками, глибокий аналіз та оптимізація фінансових процесів, використання ефективних стратегій контролю над витратами та максимізація обсягів виручки.

Отримані результати оцінки служать фундаментом для розробки стратегій вдосконалення системи управління фінансовими результатами та забезпечення сталого розвитку підприємства. Основною метою є визначення ключових аспектів, які вимагають уваги та коригування у контексті підвищення ефективності управління формуванням, розподілом та використанням фінансових ресурсів.

2.3. Оцінка ефективності управління фінансовими результатами

Фінансова діяльність підприємств в умовах невизначеності, обумовленої воєнним станом, насамперед орієнтована на забезпечення регулярного надходження, ефективного розподілу та використання фінансових ресурсів, дотримання розрахункової дисципліни, оптимізацію структури капіталу, а також досягнення фінансової стійкості. Ефективність функціонування будь-якого суб'єкта господарювання визначається його фінансовими результатами. Водночас швидка зміна бізнес-середовища провадження діяльності, погіршення соціально-економічної ситуації в країні, ускладнення логістики обумовлюють необхідність трансформації підходів до управління ними.

Керівництво підприємства значну увагу приділяє питанням формування та розподілу прибутку.

Головним джерелом формування фінансових результатів на ***** є основна операційна діяльність.

Водночас основним напрямками розподілу прибутку є:

- погашення податкових зобов'язань (на основі податкового планування);
- обслуговування залученого в попередніх періодах капіталу;

- формування фондів – коштів і резервів для використання в майбутніх періодах тощо;
- сплата відсотків по кредитах, отриманих на поповнення власних обігових коштів, придбання основних засобів;
- робота щодо створення, освоєння і впровадження нової техніки;
- удосконалення технології і організації виробництва;
- технічне переобладнання;
- соціальні програми і преміювання працівників та ін.

Проведена оцінка системи управління ***** дозволяє стверджувати, що підприємство:

- має чітко визначені стратегії для реагування на зміни в ринкових умовах;
- швидко реагує на зміни, що відбуваються в зовнішньому середовищі;
- акцентує увагу свого персоналу на культурі гнучкості та інновацій;
- використовує систему моніторингу для виявлення змін у ринкових та економічних умовах;
- підтримує відкритий зв'язок з клієнтами, партнерами та інвесторами, активно використовує механізми зворотного зв'язку та комунікації для врахування потреб зацікавлених сторін.

Усе це свідчить про наявність на підприємстві дієвої системи управління, що дозволяє швидко пристосовуватись до змін та Ця оцінка показує, що ***** має добре розвинену систему та реагувати на появу нових викликів та можливостей.

Оцінку ефективності системи управління фінансовими результатами ***** проведемо на основі методики запропонованої в пункті 1.3.

Індикатори оцінки управління фінансовими результатами ***** приведено в табл. 2.6.

Отже, з проведеного нами аналізу видно, що розраховані індикатори відображають середній рівень ефективності управління фінансовими результатами ***** , адже деякі з них не відповідають нормативним значенням.

Таблиця 2.6

Індикатори ефективності управління фінансовими результатами *****

Показник	Порогове значення	Роки			Напрямок динаміки 2022-2023 рр.
		2021	2022	2023	
1. Показники майнового стану					
Коефіцієнт постійності активів	0,5	0,49	0,32	0,52	зростання
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,5	0,56	0,58	0,54	спад
Питома вага дебіторської заборгованості у майні	0,2	15,74	0,25	15,74	зростання
Коефіцієнт мобільності активів	1	12,15	22,06	12,15	спад
2. Показники ліквідності					
Коефіцієнт поточної ліквідності	1,25	1,12	0,98	1,08	зростання
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1	0,5	0,21	0,45	зростання
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,275	0,27	0,20	0,05	спад
3. Показники фінансової незалежності					
Коефіцієнт концентрації власного капіталу	0,5	0,78	-0,44	0,62	зростання
Коефіцієнт фінансової стабільності	1	0,10	0,07	0,12	зростання
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,85	0,09	0,05	0,11	зростання
4. Показники ділової активності					
Оборотність коштів у розрахунках, днів	30	189	174	228	зростання
Оборотність запасів, днів	15	106	145	42	спад
Оборотність кредиторської заборгованості, днів	30	132	127	195	зростання
5. Показники ефективності діяльності					
Рентабельність сукупного капіталу, %	2,5	3,56	-14,69	15,13	зростання
Рентабельність власного капіталу, %	5,0	21,64	-133,84	163,04	зростання
Рентабельність основних засобів, %	6,0	4,28	-15,10	16,18	зростання
Валова рентабельність реалізованої продукції, %	20	8,75	14,91	25,22	зростання
Чиста рентабельність реалізованої продукції, %	5,0	1,39	-11,56	7,67	зростання

Примітка. Розраховано автором.

Серед таких: коефіцієнт поточної ліквідності, фінансової стабільності, фінансової стійкості, рентабельність власного капіталу, основних засобів, реалізованої продукції.

Проведену оцінку ефективності управління фінансовими результатами підприємства доцільно доповнити оцінкою ймовірності виникнення банкрутства.

Основною метою є визначення можливої загрози ймовірного виникнення та своєчасне створення ресурсів, необхідних для зменшення впливу негативних

факторів на фінансову стабільність підприємства.

Оцінку схильності підприємства до банкрутства проведемо за допомогою моделі Терещенка О. О., яка має вигляд:

$$Z=1,5X_1+0,08X_2+10X_3+5X_4+0,3X_5+0,1X_6 \quad (2.1)$$

де X_1 – відношення грошових надходжень до зобов'язань;

X_2 – співвідношення валюти балансу та зобов'язань;

X_3 – відношення чистого прибутку до валюти балансу ;

X_4 – співвідношення чистого прибутку та виручки від реалізації;

X_5 – питома вага виробничих запасів у виручці від реалізації;

X_6 – відношення виручки від реалізації до валюти балансу.

Отримані результати інтерпретуються наступним чином:

– $Z > 2$ – підприємству не загрожує банкрутство, воно є фінансово стійким;

– $1 < Z < 2$ – підприємство є нестійким у фінансовому плані, але за умови застосування інструментів антикризового управління банкрутство є малоймовірним;

– $0 < Z < 1$ – підприємству загрожує банкрутство, єдиним шляхом його уникнення є запровадження санаційних заходів;

– $Z < 0$ – підприємство вже є напівбанкрутом.

Оцінка ймовірності банкрутства за моделлю Терещенка О.О. приведена в табл. 2.7.

Оскільки $Z > 2$, то для ***** банкрутство не загрожує.

Проведена нами оцінка основних показників діяльності ***** відображає високу їх ефективність та дієвість системи управління фінансовими результатами.

Нами було визначено, що досягнуті фінансові результати відповідають стратегічним цілям. Виявлено, що управлінські рішення, прийняті керівництвом підприємства, виявилися обґрунтованими та успішними, оскільки сприяли досягненню позитивних результатів у фінансовій сфері.

Оцінка ймовірності банкрутства *****

Показник	Роки		
	2021	2022	2023
X1	2,85	1,06	7,42
X2	1,05	1,15	1,43
X3	0,15	-0,14	0,03
X4	0,07	-0,11	0,17
X5	0,35	1,05	17,48
Z	50,08	5,04	13,63
Ймовірність банкрутства	низька	низька	низька

Примітка. Авторські розрахунки.

Такий стан, що підприємство успішно реалізує свої стратегічні цілі та вміло управляє фінансовими ресурсами. Зокрема, висока ефективність управління фінансовими результатами свідчить про те, що введені системи та процеси працюють узгоджено та оптимально, забезпечуючи стабільність та успішність його діяльності.

Крім того, розгляд можливості диверсифікації портфеля продукції чи послуг може знизити чутливість до змін у конкретних секторах. Важливим є також посилення систем внутрішнього контролю та забезпечення високого рівня прозорості у фінансовій звітності.

Запровадження інноваційних стратегій та пошук нових ринків можуть допомогти розширити можливості для підвищення прибутковості та забезпечити стабільність фінансового стану підприємства [25].

Отже, комплексна оцінка ефективності управління фінансовими результатами ***** включала аналіз різноманітних аспектів, таких як платоспроможність, ліквідність, ділова активність та інші ключові показники.

Результати дослідження вказують на те, що підприємство ефективно управляє своєю фінансовою діяльністю та демонструє високий рівень платоспроможності, забезпечуючи нормальний режим роботи з кредиторами та іншими контрагентами.

Отже, результати нашої оцінки ефективності системи управління фінансовими результатами *****, проведеної на основі аналізу основних

показників діяльності, відображають комплексну успішність фінансового управління.

Отримані дані свідчать про успішне втілення стратегічних фінансових цілей, ефективне використання наявних ресурсів та гнучке реагування на зміни у фінансовому оточенні. Оцінка вказує на вдале управління витратами, ефективний контроль ризиків та здатність підтримувати стабільну фінансову позицію. Всі ці фактори сприяють утриманню конкурентних позицій на ринку та забезпеченню стійкого економічного розвитку підприємства.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Успішне управління підприємством в сучасних умовах вимагає систематичного аналізу його фінансових показників. Фінансові результати не лише відображають ефективність прийнятих стратегічних рішень та використання ресурсів, але й визначають напрямок розвитку. Різноманітність форм представлення цих результатів, таких як звіти про прибутки і збитки, звіти про фінансовий стан та показники рентабельності, ліквідності та оборотності, дозволяє здобути повну картину фінансового стану підприємства. Зважаючи на це, керівництво повинно активно використовувати аналітичні засоби для прийняття обґрунтованих управлінських рішень та розробки стратегій розвитку. Це допомагає забезпечити стабільність, ефективність та конкурентоспроможність підприємства в умовах постійних змін на ринку.

Ефективне управління фінансовими результатами не лише дозволяє оптимізувати використання ресурсів та приймати обґрунтовані стратегічні рішення, але й забезпечує фінансову стійкість підприємства. Воно вимагає системного аналізу і урахування глибокого контексту стратегічних рішень та ефективного використання ресурсів. Поетапне управління фінансовими результатами сприяє оптимізації фінансових процесів, адаптації до змін на ринку та забезпеченню стабільного розвитку. Воно формує важливу складову загальної системи управління підприємством, яка забезпечує ефективність у всіх сферах його діяльності.

Методичні підходи до оцінки ефективності управління фінансовими результатами забезпечують ретельний аналіз і аналітику фінансової діяльності, допомагаючи виявити поточний стан управління фінансами та визначити оптимальні стратегії для майбутнього розвитку. Ключовими елементами цих методологічних підходів є аналіз фінансових звітів, стратегічне планування, ефективне управління витратами, ризик-орієнтоване управління, постійний моніторинг та інноваційний підхід. Застосування цих стратегій сприяє досягненню стратегічних цілей, оптимізації фінансових показників та підтримці

конкурентоспроможності підприємства в умовах сучасного бізнес-середовища. Індивідуальне урахування особливостей кожного підприємства та його ринкового середовища дозволяє забезпечити його стабільний та ефективний розвиток. Таким чином, методичні підходи до оцінки управління фінансовими результатами сприяють оптимізації діяльності підприємства та забезпеченню його успішності в довгостроковій перспективі.

***** є виробником якісних м'ясних продуктів, що відзначається високою стандартизацією та дотриманням інноваційних технологічних стандартів. Завдяки принципам якості та постійним інноваціям, підприємство досягло успіху у виробництві конкурентоспроможної та якісної продукції. Широкий асортимент, якість, інноваційні технології та екологічна відповідальність є основними конкурентними перевагами.

З аналізу фінансових показників видно значні коливання у фінансовій діяльності ***** протягом останніх років. Незважаючи на зростання чистого доходу від реалізації продукції у 2023 році, велике збільшення податку на прибуток та спад чистого фінансового результату в 2022 році свідчать про можливі проблеми на ринку та ризики для фінансової стійкості підприємства. Зменшення питомої ваги власного капіталу та зростання фінансування оборотних активів можуть погіршити ситуацію у майбутньому, але позитивні тенденції у використанні власного капіталу дають надію на покращення. Враховуючи внутрішні та зовнішні фактори, необхідно прийняти належні заходи для забезпечення стабільності та розвитку підприємства в майбутньому.

Оцінка ефективності управління фінансовими результатами є важливим етапом для досягнення стабільності та успіху підприємства в умовах конкурентного ринку. Система оцінки в ***** виявила високий рівень платоспроможності, ліквідності та ділової активності. Знайдені резерви для подальшого удосконалення можуть включати диверсифікацію продукції, впровадження інновацій та розширення ринкових можливостей. Результати свідчать про ефективне фінансове планування та управління ресурсами, але підприємству важливо продовжувати адаптуватися до змін у бізнес-середовищі

для забезпечення сталого розвитку.

У сфері управління фінансовими результатами *****, важливо визначити та усвідомити ряд проблем, які можуть впливати на фінансову стійкість підприємства. Виділення цих проблем дозволяє розробляти стратегії та ініціювати заходи, спрямовані на оптимізацію управлінських процесів, зниження ризиків та підвищення прибутковості.

***** стикається з рядом проблем у сфері управління фінансовими результатами, які вимагають уваги та ефективних стратегій вирішення. Однією з головних проблем може бути залежність від вартості сировини, так як зміни в цінах на м'ясо можуть суттєво впливати на виробничі витрати та, відповідно, на прибутковість. Крім того, сезонні варіації в попиті на м'ясні продукти можуть створювати труднощі в управлінні запасами та прогнозуванні виробництва.

Іншою проблемою може бути нестабільність ринкових умов та конкуренція в галузі, що може впливати на цінову політику та обсяги продажів. На фоні швидких змін у споживчих уподобаннях та підвищення вимог до якості продукції, підприємство повинно постійно адаптуватися, вдосконалюючи виробничі процеси та управлінські стратегії.

Окрім того, підприємство може стикатися з проблемами управління витратами, ефективністю виробництва та утриманням оптимального рівня якості продукції. Неправильно підібрані стратегії управління можуть призвести до зростання витрат та зниження прибутковості. Таким чином, вирішення цих проблем вимагає комплексного підходу та постійного моніторингу фінансових результатів, щоб забезпечити сталість та конкурентоспроможність підприємства на ринку м'ясних продуктів.

Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами ***** є ключовими факторами, що впливають на його фінансову ефективність та стратегічний розвиток. Недостатня інтеграція системи та відсутність ефективних інструментів для аналізу та прогнозування можуть створювати труднощі в зборі та використанні важливої фінансової інформації.

Вирішення проблем у сфері управління фінансовими результатами підприємства дозволить покращити ефективність фінансового управління, збільшити прозорість обліково-аналітичної системи, знизити ризик допущення помилок у розрахунках та аналізі фінансового стану, покращити систему оподаткування прибутку, забезпечити оперативний доступ до облікової інформації, розробити та впровадити необхідні документи для обліку фінансових результатів, а також зміцнити захист облікової інформації.

Для підвищення ефективності управління фінансовими результатами ***** варто врахувати резерви зростання прибутку підприємства за такими ключовими напрямками:

- підвищення ефективності виробництва та оптимізація ланцюга постачання можуть призвести до зниження собівартості продукції, що сприяє збільшенню прибутковості;

- освоєння виробництва нових товарів та поліпшення якості існуючих може привести до росту обсягів продажу і, відповідно, збільшення прибутку;

- ефективне управління витратами, включаючи раціоналізацію витрат та пошук економічних рішень, може допомогти підприємству збільшити чистий прибуток;

- ефективні маркетингові стратегії, які привертають нових клієнтів і збільшують лояльність існуючих, можуть сприяти зростанню обсягів продажу та прибутку;

- розширення географії присутності та входження на нові ринки може стати джерелом додаткових прибутків;

- використання новітніх технологій та інноваційних рішень може покращити конкурентоспроможність і привести до збільшення прибутку.

Ці стратегічні рішення можуть допомогти ***** розкрити потенційні можливості у сфері поліпшення свого фінансового результату.

На нашу думку, основними резервами збільшення прибутку є:

- зростання обсягу збуту м'ясних продуктів;

- зниження собівартості реалізації продукції;

– економія і раціональне використання коштів на оплату праці працівників та адміністративного персоналу;

– запровадження досягнень науково-технічного прогресу, в результаті чого зростає продуктивність праці.

Одним із найбільш ефективних та ключових стратегій для підвищення прибутку ***** є зниження собівартості. Зниження витрат на виробництво та оптимізація управлінських процесів можуть значно покращити фінансові показники. Ефективне управління собівартістю включає в себе раціоналізацію виробничих процесів, пошук економічних рішень у ланцюгу постачання та використання продуктивних технологій.

Зменшення собівартості не тільки забезпечить збільшення чистого прибутку, але й може дозволити підприємству стати більш конкурентоспроможним на ринку, привертаючи нових клієнтів та забезпечуючи стабільність у довгостроковій перспективі. Такий підхід дозволяє ефективно реагувати на виклики ринкового середовища та досягати стійкого зростання прибутковості підприємства.

На нашу думку, основними шляхами збільшення прибутку ***** у сучасних реаліях є:

– впровадження відповідних організаційно-технічних заходів є можливим напрямком для збільшення прибутку, забезпечуючи економію;

– підвищення продуктивності праці, що зі свого боку призведе до збільшення обсягу виробництва продукції за участю меншої кількості працівників;

– заощадження коштів на виплату заробітної плати через впровадження новітніх досягнень науково-технічного прогресу, що призводить до зменшення трудовитрат;

– зменшення прямих матеріальних витрат;

– підвищення якості продукції.

Крім того, з метою підвищення ефективності управління фінансовими результатами ***** , рекомендуємо розглянути наступні пропозиції:

- провести детальний аналіз та оптимізацію внутрішніх бізнес-процесів для зменшення зайвих витрат та підвищення продуктивності праці;
- запровадити ефективніші методи контролю ризиків, що дозволить зменшити ймовірність фінансових втрат та забезпечити стабільність управління фінансовими результатами;
- вдосконалити систему обліку та звітності для отримання більш точної та своєчасної інформації щодо фінансової діяльності підприємства;
- активно вивчати та впроваджувати інноваційні підходи до управління, що сприятимуть розширенню можливостей для прибутковості та стійкості фінансового стану підприємства;
- розробити та впровадити ефективні стратегії контролю витрат для підтримки фінансової дисципліни та забезпечення оптимального використання ресурсів;
- дослідити можливості розширення асортименту продукції чи послуг та входження на нові ринки для диверсифікації джерел прибутку.

Впровадження запропонованих заходів у сфері управління фінансовими результатами ***** призведе до зниження витрат, підвищення продуктивності та стабілізації фінансового стану. Оптимізація ризиків, вдосконалення обліку та контроль над витратами сприятимуть прийняттю обґрунтованих управлінських рішень. Інноваційні стратегії та розвиток нових ринків підвищать конкурентоспроможність та ринковий потенціал підприємства, забезпечуючи тим самим його стабільний економічний розвиток.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамова О. С., Крапівіна Ю. В. Формування фінансових результатів суб'єктів господарювання. *Економіка та суспільство*. 2013. Вип. 13. С. 1290-1296. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/13_ukr/215.pdf (дата звернення: 10.05.2024).
2. Білий М. М. Фінансові результати підприємства: факторний аналіз в умовах економічної кризи. *Вісник Прикарпатського університету*. 2014. Вип. 10. С. 234-241.
3. Буняк Н. М., Серeda І. В. Особливості управління фінансовими результатами підприємства в умовах невизначеності. *Аспекти стабільного розвитку економіки: матеріали ХІХ Міжнар. наук.-практ. конф. 27 травня 2024 р. Умань: 2024*.
4. Вороніна О. О. Управління фінансовим результатом промислового підприємства: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.04. Харків, 2009. 23 с.
5. Гайбура Ю. А. Аналітичний інструментарій управління фінансовими результатами підприємства в умовах кризи. *Ефективна економіка*. 2021. № 5. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2021/105.pdf (дата звернення: 12.05.2024).
6. Глушко А. Д., Грачова А. О. Методичні засади аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. 2019. № 6. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2019/36.pdf (дата звернення: 11.05.2024)
7. Грушина А. І. Оцінка ефективності стратегічного управління фінансовими ресурсами підприємств культури. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Економічні науки*. 2017. Вип. 24. Ч.1. С. 106-111.
8. Дідик Л. М. Фінансовий механізм управління діяльністю сучасного підприємства. *Економічний вісник НГУ*. 2011. № 2. С. 92-100.
9. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Партин Г. О. Облік і аудит: Термінологічний словник. Львів : Центр Європи, 2002. 671 с.
10. Ковальова О. М., Іоргачова М. І. Фінансовий результат як індикатор

інвестиційної привабливості підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип.46. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2024/1953> (дата звернення: 11.05.2024).

11. Костирко Л. А., Чернодубова Е. В. Адаптивний фінансовий механізм забезпечення прибутковості підприємств. *Часопис економічних реформ*. 2014. №4. С.56-61.

12. Купріна Н. М., Апостолов К. В. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства: теоретичний та практичний аспект. *Економіка харчової промисловості*. 2018. Т.10. Вип. 4. С. 48-57.

13. Левицька О. О. Фінансові результати діяльності підприємства як об'єкт обліку. *Наукові записки. Економіка*. 2011. Вип. 17. С. 214-220.

14. Лесюк А. С. Оцінка фінансових результатів діяльності підприємств в Україні. *Агросвіт*. 2020. Вип. 15. С. 67-73.

15. Литвин Б. М., Стельмах М. В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ: «Хай-Тек Прес», 2013. 336 с.

16. Мочерний С. В. Політична економія: навч. посіб. Київ: Знання-Прес, 2002. 687 с.

17. Масюк Ю. В., Боюн В. Ю. Управління фінансовими результатами діяльності сільськогосподарського підприємства. *Економіка та держава*. 2021. № 10. С. 93-96.

18. Мицак О., Ковтун Н., Лихач О. Удосконалення механізму управління фінансовими результатами підприємства. *Галицький економічний вісник*. 2019. Т 56. Ч.1. С. 115-122.

19. Мілевська О.М. Аналіз фінансових результатів (на прикладі ГЗК Кривбасу). *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2004. Вип. 6. С. 246-252.

20. Пантелєєв В. П., Сніжко О. С. Словник бухгалтера та аудитора. Київ: Інформ.-аналіт. агенство, 2009. 239 с.

21. Патарідзе-Вишинська М. В. Визначення та облік фінансового результату: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Економіка. Управління. Інновації*.

Економічні науки. 2010. № 2. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2010_2_33 (дата звернення: 10.05.2024).

22. Пеняк Ю. С., Гороховацька Н. В. Сучасні проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами. *Економічний простір*. 2020. №159. С. 97-101.

23. Святенко С. В., Богдан М. О. Управління фінансовими результатами малих підприємств. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Вип. 6. (23). С. 385-392.

24. Стаднюк Т. С. Особливості методики аналізу фінансових результатів діяльності підприємств. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2016. № 1. С. 127- 132.

25. Тернюк В. Ю. Управління фінансовими результатами діяльності підприємства. *Розвиток фінансового ринку в Україні: проблеми та перспективи: матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф. / ред. кол.: В. О. Онищенко, В. В. Гришко, Л. О. Птащенко [та ін.]*. Полтава : ПолтНТУ, 2018. С. 184-186.

26. Тульчинська С. О., Ткаченко Т. П., Скоробогатий О. І. Основи управління прибутком підприємства. *Ефективна економіка*. 2018. № 2. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2018/4.pdf (дата звернення: 17.04.2024).

27. Фальченко О. О., Артеменко О. І. Особливості формування фінансових результатів. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Технічний прогрес та ефективність виробництва*. 2015. № 26. С. 154-157.

28. Фесенко В. В., Воронцова Л. А. Аналіз фінансових результатів підприємств України. *Ефективна економіка*. 2020. №1. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2020/5.pdf (дата звернення: 11.05.2024).

29. Фірман Н. Я., Вашків О. П. Економічна сутність фінансового результату підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. № 5. С. 162-168.

30. Хижняк Ю. О. Методичний підхід до оцінки рівня фінансової безпеки підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 23. С. 305-312. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/23_2018_ukr/55.pdf (дата звернення: 11.05.2024).

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця 1.5

Індикатори ефективності управління фінансовими результатами підприємства

Показник	Оцінка показника	
	Порогове значення	Оптимальний напрям динаміки
1	2	3
1. Показники майнового стану		
Коефіцієнт постійності активів	0,5	збільшення
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,5	зменшення
Питома вага дебіторської заборгованості у майні	0,2	зменшення
Коефіцієнт мобільності активів	1	збільшення
2. Показники ліквідності		
Коефіцієнт поточної ліквідності	1,25	збільшення
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1	збільшення
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,275	збільшення
3. Показники фінансової незалежності		
Коефіцієнт концентрації власного капіталу	0,5	збільшення
Коефіцієнт фінансової стабільності	1	збільшення
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,85	збільшення
4. Показники ділової активності		
Оборотність коштів у розрахунках, днів	30	зменшення
Оборотність запасів, днів	15	зменшення
Оборотність кредиторської заборгованості, днів	30	зменшення
5. Показники ефективності діяльності		
Рентабельність сукупного капіталу	2,5%	збільшення
Рентабельність власного капіталу	5,0%	збільшення
Рентабельність основних засобів	6,0%	збільшення
Валова рентабельність реалізованої продукції	20%	збільшення
Чиста рентабельність реалізованої продукції	5,0%	збільшення

Примітка. Складено автором на основі джерела [30]